

Бенчмаркінг результативності банку з використанням концепції життєвого циклу та DEA підходу

Незважаючи на широке використання бенчмаркінгу як дієвого інструменту підвищення ефективності функціонування банку, при його проведенні не враховується зв'язок порівнюваних індикаторів результативності, вибір еталону для порівняння, відхилення показників від цільових значень зі стадіями життєвого циклу банку, які обумовлюють відмінності у інтенсивності та характеристиках розвитку фінансової установи. Недостатньо конкретизованою є також процедура ідентифікації еталонного банку для порівняння, що є важливим з точки зору адаптації його досвіду банком-реципієнтом через можливі принципові відмінності у їх функціонуванні. Зважаючи на це, у статті модифіковано технологію бенчмаркінгу результативності банку на основі концепції життєвого циклу та DEA підходу.

Дослідження базується на використанні методу DEA – для визначення найбільш ефективного банку як еталонного при бенчмаркінговому порівнянні; канонічного аналізу – для формування переліку індикаторів результативності банку; кластерного аналізу – для обґрунтування рівнів відхилень фактичних значень порівнюваних показників від цільових.

Дослідження передбачає, по-перше, відбір індикаторів для бенчмаркінгового порівняння на основі виявлення причинно-наслідкових зв'язків між показниками підсистем «Фінанси», «Клієнти», «Бізнес-процеси», «Розвиток персоналу», що виникають на кожній стадії життєвого циклу банку; по-друге, вибір банку-еталона для порівняння за максимальним значенням показника ефективності, розрахованого за методом DEA для сукупності банків, які перебувають на одній і тій самій стадії життєвого циклу; по-третє, визначення меж відхилень (низьких, допустимих, критичних) фактичних значень порівнюваних показників результативності управління фінансами, клієнтською базою, бізнес-процесами та персоналом банку від цільових. Практичну апробацію технології бенчмаркінгу здійснено на прикладі банків України, стадію яких у 2016 р. ідентифіковано як «інтенсивне зростання».

Ключові слова: банк, бенчмаркінг, індикатори результативності банку, BSC, стадія життєвого циклу банку, DEA.

Класифікація JEL: G21, C14, O12.

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Владимир Пономаренко, Олег Колодизиев, Ирина Чмутова

Бенчмаркинг результативности банка с использованием концепции жизненного цикла и DEA подхода

Несмотря на широкое использование бенчмаркинга как действенного инструмента повышения эффективности функционирования банка, при его проведении не учитывается связь сравниваемых индикаторов результативности, выбор эталона для сравнения, отклонения показателей от целевых значений со стадиями жизненного цикла банка, обуславливающих различия в интенсивности и характеристиках развития финансовой учреждения. Недостаточно конкретизированы также процедура идентификации эталонного банка для сравнения, что является важным с точки зрения адаптации его опыта банком-реципиентом из-за возможных принципиальных различий в их функционировании. Несмотря на это, в статье модифицирована технология бенчмаркинга результативности банка на основе концепции жизненного цикла и DEA подхода.

Исследование базируется на использовании метода DEA - для определения наиболее эффективного банка в качестве эталонного при бенчмаркинговом сравнении; канонического анализа - для формирования перечня индикаторов результативности банка; кластерного анализа - для обоснования уровней отклонений фактических значений сравниваемых показателей от целевых.

Исследование предполагает, во-первых, отбор индикаторов для бенчмаркингового сравнения на основе выявления причинно-следственных связей между показателями подсистем «Финансы», «Клиенты», «Бизнес-процессы», «Развитие персонала», возникающие на каждой стадии жизненного цикла банка; во-вторых, выбор банка-эталона для сравнения по максимальному значению показателя эффективности, рассчитанного по методу DEA для совокупности банков, которые находятся на одной и той же стадии жизненного цикла; в-третьих, определение границ отклонений (низких, допустимых, критических) фактических значений сравниваемых показателей результативности управления финансами, клиентской базой, бизнес-процессами и персоналом банка от целевых. Практическую апробацию технологии бенчмаркинга осуществлено на примере банков Украины, стадию которых в 2016 идентифицирован как «интенсивный рост».

Ключевые слова: банк, бенчмаркинг, индикаторы результативности банка, BSC, стадия жизненного цикла банка, DEA.

Классификация JEL: G21, C14, O12.

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license, что позволяет неограниченное повторное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.